

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.214/2011/6.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2011. év június hó 7. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A kiskorú veszélyeztetésének büntette és más bűncselekmények miatt N.A.L. ellen folyamatban volt büntetőügyben a Veszprém Megyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Veszprém Megyei Bíróság 1.Bf.470/2010/11. számú végzését annyiban változtatja meg, hogy a kényszergyógykezelés legfeljebb 5 (öt) évig tart.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 4.150 (négyezer-egyszázötven) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

N.A.L. terheltet a Veszprémi Városi Bíróság a 2010. március 31. napján kelt 4.B.349/2009/24. számú ítéletével 2 rendbeli kiskorú veszélyeztetésének büntette, 2 rendbeli testi sértés büntette és lopás vétségének kísérlete miatt emelt vád alól felmentette, és elrendelte a terhelt kényszergyógykezelését.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a következő.

N.A.L. 1993. április 10-én házasságot kötött B.Á.-val, amely házasságból 1996. február 10-én N., 1997. szeptember 24-én pedig K.

nevű gyermekei születtek.

A házastársak kapcsolata megromlott egyrészt azért, mert a terheltnek munkahelyi problémái voltak, másrészt pedig azért, mert a terhelt édesanyjuk távollétében gyermekeivel kiabált, veszekedett.

A családi kapcsolat megromlása miatt a terhelt 2006. augusztus 1-jén B.-re költözött és zártosztályon pszichiátriai kezelés alatt állt, azonban felesége és gyermekei ez idő alatt is tartották vele a kapcsolatot.

2007. október 19-én a terhelt 19 óra tájban megérkezett a T.-n lévő közös lakásba, amikor már gyermekei aludtak, majd őket felkeltette, az udvaron rámost, zajongott, így a gyerekek sem lefeküdni, sem aludni nem tudtak.

A terhelt ezt a magatartását egészen 2007. október 23-ig folytatta.

Ez idő alatt a terhelt N.N.-t bántalmazta, földre lökte, súlyosabb sérülése azonban a gyermeknek nem keletkezett.

Ezen túlmenően a terhelt durván sértegette N. nevű gyermekét, anyját pedig trágár szavakkal illette a gyermekek előtt.

A terhelt 2007. október 23-át követő távozása után egy héttel később ismét visszatért a lakásba, és gyermekeit ismét durván szidalmazta, amelynek következtében a gyerekek sírva menekültek az utcára.

A terhelt végül is a lakásból elköltözött, majd 2008. január 19-én ismét megjelent a közös lakásban, amikor is a házastársa oda beengedte.

Ezt követően házastársát trágár szavakkal illette, majd arcul ütötte, amelytől a sértett hátra esett, miközben a jobb lába maga alá fordult. A terhelt a sértett bántalmazását gyermekei előtt is folytatta, feleségét durván szidalmazta és közben a hátát rugdosta.

A sértett megpróbált segítséget hívni, azonban ebben a terhelt a telefonzsínór kitépésével megakadályozta.

Az N. nevű gyermek megpróbálta megakadályozni az édesanyja további bántalmazását, ezért hátulról a terhelt nyakába ugrott, azonban a terhelt lerázta magáról.

Nem sokkal később a terhelt ismét ütlegetni kezdte a sértettet,

azonban N. közékük állt, hogy megakadályozza édesanyja bántalmazását, ám a terhelt több alkalommal a gyermeket is megütötte, majd haját megragadva, tarkóját hátra rántotta.

Ezt követően a terhelt a felesége ellen fordult és ököllel több alkalommal megütötte, amelytől a sértett földre esett. Ezt látva a K. nevű gyermek is megpróbált közbe avatkozni, ám a terhelt őt is bár véletlenül megütötte, amivel sérülést nem okozott.

A terhelt gyermekeit és feleségét is egyaránt trágár szavakkal illette, majd mindezt megelégtelve N. egy kést ragadott, hogy édesanyja bántalmazásának véget vessen, és a terheltet meg akarta vele szúrni, azonban édesanyja ezt megakadályozta.

Az eseményeknek a helyszínre érkező rendőrök vetettek véget.

A bántalmazás következtében N.-né B.Á. nyolc napon túl gyógyuló, maradandó fogyatékossgot és súlyos egészségromlást eredményező sérülést szenvedett el.

Ezen események után 2008. február 28-án 22 óra körüli időben a terhelt megjelent felesége nevelőapjának lakásában, majd a garázsajtóról levert két lakatot és megkísérelte eltulajdonítani a sértett 20.000 forintot meg nem haladó értékeit, amelyet a sértett megjelenése akadályozott meg, mivel a terhelt a helyszínről elmenekült.

Az ítélet ellen a terhelt védője jelentett be fellebbezést a kényszergyógykezelés elrendelése miatt, annak mellőzése végett.

A másodfokon eljáró Veszprém Megyei Bíróság a 2010. december 9. napján jogerős 1.Bf.470/2010/11. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság végzése ellen a terhelt javára a Veszprém Megyei Főügyészség a Be. 416.§ (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt, sérelmezve, hogy a másodfokú bíróság az elbíráláskor hatályban volt Btk. 74.§ (3) bekezdése alapján nem állapította meg a kényszergyógykezelés maximális tartamát.

A Legfőbb Ügyészség a BF.665/2011. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt változatlan tartalommal fenntartotta.

A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője a felülvizsgálati indítványban írtakkal egyezően nyilatkozott, míg a

terhelt védője csatlakozva, a kényszergyógykezelés határozott tartamának megállapítását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány az alábbiak szerint alapos.

A Be. 416.§ (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 91.§ (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

Az alapügyben eljáró elsőfokú bíróság határozatának meghozatalakor a 2010. május 1. előtt hatályos törvény alapján mentette fel a terheltet a terhére rótt bűncselekmények miatt emelt vád alól, és rendelte el a terhelt kényszergyógykezelését, mivel annak a Btk. 74.§ (1) bekezdésében felsorolt törvényi feltételei fennálltak.

Az elsőfokú bíróság sem anyagi, sem eljárásjogi szabálysértést nem követett el, határozata minden tekintetben megfelelt az akkor hatályos Btk. 74.§-ában írt törvényi szabályozásnak, vagyis az általa elrendelt intézkedés a (3) bekezdésben írtak szerint relatíve határozatlan tartamú volt.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság határozatának meghozatalakor - 2010. december 9-én - már hatályban volt a 2009. évi LXXX. törvény 25.§ (1) bekezdésével módosított Btk. 74.§ (3) bekezdése, amely a korábban határozatlan tartamú kényszergyógykezelést relatíve határozott tartamúvá alakította át.

Ebből következően az elkövetéskor és az elbíráláskor a kényszergyógykezelés tartamát illetően eltérő törvényi rendelkezés volt hatályban, amely egyben azt is jelentette, hogy a másodfokú bíróságnak jogi indokolásában számot kellett volna adni a Btk. 2.§-ának alkalmazásával kapcsolatos döntéséről.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság határozatának rendelkező részében a kényszergyógykezelés tartamát nem határozta meg, és indokolásában a Btk. 2.§ alkalmazhatóságát illetően nem foglalt állást, illetve az indokolásából ez nem állapítható meg, olyan törvénysértő mulasztást valósított meg, amely kizárólag felülvizsgálati eljárás keretében orvosolható.

A másodfokú bíróság ugyanis az időközben bekövetkezett jogszabályi változásra, végzésének indokolásában még csak utalást sem tett, amelyből arra vonható következtetés, hogy határozatával - ellenkező adat hiányában - az elsőfokú ítélet határozatlan tartamban

megállapított kényszergyógykezelését hagyta helyben.

Erre viszont nem kerülhetett volna sor, ugyanis a 2010. május 1. napjával hatályba lépett Btk. 74.§ (3) bekezdése a cselekmény enyhébb elbírálására ad lehetőséget, mint az elkövetéskori törvény, hiszen a határozatlan tartam határozott idejűvé vált, így a módosítást követően az új jogszabály alkalmazása nem kerülhető meg.

A Btk. 2.§-ának vizsgálatakor ugyanis a módosított Btk. 74.§ (3) bekezdése minden esetben enyhébb elbírálást eredményez, mivel az anyagi büntető jogszabályok esetleges hátrányosabb megváltozása esetén is a terheltet büntetőjogi következményként kizárólag a határozott idejű kényszergyógykezelés érheti, más súlyosabb joghátrányt nem szenvedhet el, még az intézkedés elrendelésére okot adó bűncselekmény büntetési tételének emelkedése esetén sem.

Összességében tehát a büntető anyagi jog szabályainak megsértése, vagyis a kényszergyógykezelési tartam meghatározásának elmulasztása, törvénysértő intézkedés kiszabását eredményezte, ugyanis a cselekmény jogerős elbírálásakor az intézkedés határozatlan tartalommal már nem volt hatályban, így a Be. 416.§ (1) bekezdés b) pontjára alapított ügyészi felülvizsgálati indítvány minden tekintetben megalapozott.

A kifejtett indokokra figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú határozatot a Be. 427.§ (1) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta és megállapította, hogy a terhelttel szemben elrendelt kényszergyógykezelés legfeljebb a kényszergyógykezelés elrendelésére okot adó, a Btk. 170.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntette büntetési tételének felső határáig, vagyis 5 évig tarthat, amely a kényszergyógykezelés foganatba vételének napjától számítandó.

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 423.§ (5) bekezdése szerinti felülvizsgálat során nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely a felülvizsgálattal megtámadott határozat hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült bűnügyi költséget a Be. 429.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén, illetve a 416.§-a (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418.§-a (3) bekezdésén és 421.§-ának (2)-(3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2011. június 7.

*Dr. Kónya István s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó
bíró, Dr. Demeter Ferencné s.k. bíró.*

A kiadmány hiteléül:

*írnok
MV*